

Dosarul nr. 3ra-1360/2022
2-20113356-01-3ra-29122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, G. Mîra, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Valeriu Mitrofan,
în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată
depusă de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul
Chișinău privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea
eliberării informației conform cererii nr. 01/20 din 18 august 2020 și compensarea
prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul depus de Valeriu Mitrofan și menținută hotărârea din 21 iulie 2021
a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 15 septembrie 2020 Mitrofan Valeriu a depus cerere de chemare în judecată,
în procedura contenciosului administrativ împotriva Centrului de Excelență în
Construcții din orașul Chișinău privind obligarea eliberării informației și repararea
prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 18 august 2020 a expediat o
cerere privind accesul la informație cu nr. 01/20, prin care a solicitat ca administrația
Centrului de Excelență în Construcții să-i permită să facă cunoștință și să efectueze
fotocopia următoarelor documente: a) foilor de parcurs pentru perioada ianuarie 2020
eliberate pentru toate unitățile de transport care sunt în gestiunea Centrului de
Excelență în Construcții, b) documentelor contabile pentru luna ianuarie 2020
(facturile fiscale ce confirmă procurarea carburanților, documentele contabile ce
confirmă cantitatea de decontare a carburanților folosiți, cine a decontat carburanții
folosiți și care este documentul ce confirmă imputernicirile persoanelor care au
decontat carburanții folosiți în această perioadă); încasarea prejudiciului moral în
mărime de 5000 de lei pentru încălcarea dreptului privind accesul la informație.

A menționat reclamantul că cererea a fost înaintată în baza art. 16 din Legea
privind accesul la informație, care stipulează că informațiile, documentele solicitate
vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru
furnizare, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de

acces la informație, însă până la momentul depunerii acțiunii la 15 septembrie 2020, nu i-a fost permis de a face cunoștință și de a efectua fotocopia documentelor solicitate prin cererea invocată supra.

A indicat reclamantul că autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Prin urmare, menționează reclamantul că solicitarea formulată în cererea nr. 01/20 din 18 august 2020, înregistrată la Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, fapt confirmat prin scrisoarea de răspuns nr. 01-13/155 din 03 septembrie 2020 expediată de Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, nu era pur formală, din contra aceasta urmând să satisfacă interesul de a ști cum sunt gestionate resursele financiare de către administrația Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău.

A relevat reclamantul că cererea de acces la informație conținea suficiente indicii care ar fi permis unei autorități diligente identificarea și comunicarea informației ce-l interesa, însă Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, acționând în mod deliberat, a ales să nu-i ofere răspunsul în termenul prevăzut de lege.

În asemenea circumstanțe, reclamantul a solicitat repararea prejudiciului moral, luând în calcul comportamentul administrației Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, care denotă tendința de a acționa deliberat în vederea îngrădirii nejustificate a dreptului reclamantului la informație, miza pe care ultimul o avea la obținerea informației solicitate, iar instanța de judecată în cazul dat are menirea de a stabili că comunicarea peste termen a informațiilor solicitate sau neeliberarea documentelor solicitate a cauzat în mod indubitabil reclamantului anumite suferințe psihice.

A mai menționat reclamantul că principiul legalității, care este unul fundamental în statul de drept, obligă autoritățile să se conducă în activitatea acestora exclusiv de lege și nu de emoții sau de frustrări, iar eventualele abuzuri din partea justițiabililor urmează a fi contracarate tot în limitele și potrivit procedurilor stabilite de lege. Vinovăția pârâtului la cauzarea prejudiciului se apreciază la suma de 5000 de lei, care este suficientă pentru a compensa orice prejudiciu de ordin moral cauzat prin refuzul de a furniza informația solicitată în cerere.

A solicitat reclamantul constatarea încălcării dreptului privind accesul la informație de către Instituția Publică Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, în legătură cu neeliberarea în termen a copiilor documentelor solicitate în prezenta cerere; obligarea Instituției Publice Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău să-i permită de a face cunoștință și de a efectua fotocopia următoarelor documente: foile de parcurs pentru perioada ianuarie 2020 eliberate pentru toate unitățile de transport care sunt în gestiunea CEC; documentele contabile pentru luna ianuarie 2020 (facturile fiscale ce confirmă procurarea carburanților, documentele contabile ce confirmă cantitatea de decontare a carburanților folosiți, cine a decontat carburanții folosiți și care este documentul ce confirmă împuternicirile persoanelor care au decontat carburanții folosiți în această perioadă) și încasarea prejudiciului moral cauzat în mărime de 5000 de lei.

Prin hotărârea din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de Valeriu Mitrofan, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 09 august 2021 Valeriu Mitrofan a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani, exprimând dezacordul cu actul judecătoresc contestat.

Ulterior, la 24 ianuarie 2022 Mitrofan Valeriu a depus motivarea apelului împotriva hotărârei primei instanțe, prin care a solicitat casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de Mitrofan Valeriu și menținută hotărârea din 21 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani. (f.d.204; 205/210, Vol.I)

Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând prevederile art.16, art. 20, art. 21 alin. (1), art.23 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, a conchis că prima instanță a ajuns la o concluzie corectă și anume că pretențiile reclamantului sunt neîntemeiate.

Or, cererea de acces la informație a fost înregistrată la sediul Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău la data de 18 august 2020, iar la data de 03 septembrie 2020, în interiorul termenului de 15 zile lucrătoare consacrat de lege, în adresa petiționarului Mitrofan Valeriu a fost expediat prin intermediul poștei electronice răspunsul pe marginea cererii, prin care a fost informat că în prealabil urmează să prezinte dovada efectuării plății pentru prelucrarea informației solicitate și că după asta să-i fie furnizată informația solicitată, în limita obiectului de reglementare a acesteia prevăzute la art. 2 al Legii nr. 982/2000.

La caz, Completul specializat al instanței de apel a relevat că prima instanță corect a remarcat că până la data înaintării acțiunii în instanța de judecată reclamantului i s-a permis de a face cunoștință și de a efectua fotocopia documentelor solicitate în cererea nr. 01/20, răspunsul fiind expediat în termen.

Astfel, Completul specializat al instanței de apel a constatat că reclamantul la rândul său, nu a reacționat la răspunsul Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău și nu a prezentat dovada plății pentru prelucrarea informației solicitate, vreo probă în acest sens nefiind prezentată nici la examinarea cauzei în cadrul instanței de judecată, cu toate că după cum corect a stabilit prima instanță, condițiile de plată impuse reclamantului prin răspunsul nr. 01-13/155 din 03 septembrie 2020, sunt conforme legii. Or, art. 20 din Legea privind accesul la informație conține reglementări în acest sens.

Prin urmare, Completul specializat al instanței de apel a conchis că Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău a acționat transparent, în maniera revendicată de către Valeriu Mitrofan și cea prescrisă de lege, adică a emis o decizie/răspuns favorabil în furnizarea informației și totodată a comunicat despre intenția furnizării informației solicitate, cu condiția prezentării dovezii de efectuare a plăților pentru prelucrarea informației, așa cum prevede art. 20 din Legea privind accesul la informație, însă răspunsul autorității publice pârâte a fost ignorat de reclamant, fapt care nu poate fi imputat furnizorului de informații.

Cu referire la pretenția reclamantului de încasare a prejudiciului moral, Completul specializat al instanței de apel a reținut că, într-adevăr, art. 21 alin. (3) lit. i) din Legea privind accesul la informație, stabilește că, (3) persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații,

dar în special cu privire la: i) cauzarea unor prejudicii materiale și/sau morale prin acțiunile ilegale ale furnizorului de informații.

În speță, Completul specializat al instanței de apel a notat că cerința reclamantului privind încasarea prejudiciului moral are caracter accesoriu, fiind în dependență directă de pretenția de bază. Iar, în circumstanțele în care s-a constatat netemeinicia pretențiilor reclamantului privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație, subsecvent urmează a fi respinsă și pretenția de încasare a prejudiciului moral.

În continuare Completul specializat al instanței de apel a apreciat critic argumentul apelului că hotărârea primei instanțe urmează a fi casată ca fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor materiale și procedurale. Or, argumentele apelantului are un caracter declarativ, fără a fi concretizate care norme au fost aplicate greșit de către instanța de fond. Respectiv, soluția instanței de judecată nu poate fi bazată pe argumente lipsite de substrat juridic.

La fel, Completul specializat al instanței de apel a reiterat că alte argumente invocate de apelant în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, avînd la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

În consecință, Completul specializat al instanței de apel a relevat că prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume cauza *Rebait și alții c. Franței*, că art. 6 par. 1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.

La 29 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău. (f.d.214, Vol.I)

La 02 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.1/45, Vol.II), prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de recurs, admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrea primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

La 10 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat pentru notificare prin intermediul oficiului poștal în adresa Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, copia cererii de recurs depusă de Valeriu Mitrofan, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.48, Vol.II). Însă, până la examinarea recursului nu a făcut uz de dreptul procedural de a depune referință referitor la argumentele recursului.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Valeriu Mitrofan, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Conform art.245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din actele cauzei cert rezultă că, la 11 octombrie 2022 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat, în ședință publică, dispozitivul deciziei contestate.

Tot din actele dosarului se atestă că dispozitivul deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată pentru notificare lui Valeriu Mitrofan prin intermediul poștei electronice, la adresa electronică de e-mail: XXXX.XXXX@XXX.XXX, la 17 octombrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.211, Vol.I)

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că adresa respectivă este indicată în cererea de chemare în judecată (f.d.3, Vol.I), în cererea de apel (f.d.117/160, Vol.I) precum și în cererea de recurs depusă de Valeriu Mitrofan împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.214, Vol. I), fapt care atestă că acesta și-a dat consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice.

La 29 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău. (f.d.205, Vol.I)

Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2022, a fost notificată lui Valeriu Mitrofan prin intermediul poștei electronice la 21 decembrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.212, Vol.I)

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va

produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termeni, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

În conformitate cu art.96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, rezultă că, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, reieșind din prevederile art.109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Iar, pornind de la prevederile art.110¹ alin. (1) din Codul administrativ, Notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.

Iar, în corespundere cu art. 18 din Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004, privind comerțul electronic, comunicarea electronică după puterea juridică și puterea doveditoare se echivalează cu informația în formă scrisă. În cazul în care legea prevede ca informația să fie prezentată în scris, această cerință se consideră executabilă prin comunicarea electronică, cu condiția că informația ce se conține în ea este accesibilă pentru utilizare repetată. Comunicarea electronică nu poate fi lipsită de

putere juridică sau de putere doveditoare numai din motivul că este întocmită în formă electronică. Responsabilitatea pentru conținutul comunicării electronice o poartă persoana care a întocmit comunicarea electronică, dacă contractul sau legea nu prevede altfel. Modul de acces la informația ce se conține în comunicarea electronică și de protecție a acesteia se stabilește prin lege.

Articolul 21 alin.(1) aceeași Lege, prevede că comunicarea electronică se consideră comunicare a alcătuitorului, dacă a fost expediată nemijlocit de alcătuitor; de persoana autorizată să acționeze în numele alcătuitorului comunicării electronice, inclusiv de intermediarul în comerțul electronic; prin sistemul informațional al alcătuitorului sau, în numele lui, printr-un sistem ce funcționează în regim automat.

Sub acest, aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează modalitate de comunicare a actelor judecătorești prin mijloace electronice. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Prin urmare, luând în considerare lipsa acestor mențiuni, extrasul atașat la materialele cauzei de către reprezentantul instanței de apel demonstrează incontestabil că dispozitivul deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat lui Valeriu Mitrofan cu data de 17 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice și se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

Subsecvent, instanța de recurs stabilește faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art.245 alin. (1) din Codul administrativ, pentru prezentarea recursului, a început să curgă începând cu 18 octombrie 2022, ziua imediat următoare de la data notificării lui Valeriu Mitrofan a dispozitivului deciziei a instanței de apel (f.d.211), și a expirat la data de 16 noiembrie 2022, inclusiv (zi de miercuri).

Însă, distinct acestor circumstanțe, Valeriu Mitrofan a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău la 29 noiembrie 2022, fără a respecta termenul de 30 de zile prevăzut la art.245 alin.(1) din Codul administrativ.

Astfel, Valeriu Mitrofan, începând cu 18 octombrie 2022, a dispus de suficient timp de a-și valorifica dreptul de a prezenta recursul în interiorul termenului legal prevăzut la art.245 alin. (1) din Codul administrativ.

Or, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, Valeriu Mitrofan trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea

recursului în conformitate cu art.245 din Codul administrativ. Ca și consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art.246 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În conformitate cu art.36 alin.(2) din Codul administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentului Valeriu Mitrofan, care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi

incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de Valeriu Mitrofan, ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice. Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă și contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Valeriu Mitrofan ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art.230, 245, 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Valeriu Mitrofan, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru